

Priča o ozonu: Osvrt na prošlost, pogled u budućnost

Rezime

Već gotovo 30 godina sve nacije svijeta teže da preokrenu uništavanje ozonskog omotača, u korist miliona ljudi u svim slojevima društva. To je nevjerovatna priča o vladama, naučnicima, privatnom sektoru i pojedincima koji zajednički rade na zaštiti života na Zemlji od sunčevih štetnih ultravioletnih zraka.

Uspjeh

Otkrićem da ozbiljno oštećujemo ozonski omotač, svijet se suočio sa surovom realnošću koja je zahtijevala odlučne akcije do tada neviđenih razmjera. To je dovelo do Bečke konvencije o zaštiti ozonskog omotača i Montrealskog protokola o supstancama koje oštećuju ozonski omotač, koji su sada široko prepoznati kao najuspješniji međunarodni ugovori u oblasti zaštite životne sredine u istoriji i koji predstavljaju prekretnicu u globalnoj saradnji.

I dok se pripremamo za obilježavanje 30te godišnjice Montrealskog protokola u 2017. godini, postoji mnogo toga što treba proslaviti:

- Već je spriječena emisija više od 135 milijardi tona CO₂ ekvivalenata; pet puta više od cilja smanjenja iz prvog obavezujućeg perioda utvrđenog Kjoto protokolom o klimatskim promjenama.
- Do 2030. godine može se spriječiti do 2 miliona slučajeva raka kože kao i mnogo slučajeva katarakte oka.
- A do 2050.godine ozonski omotač biće na putu da se oporavi, čime će se zaštititi ljudi, poljoprivreda, ekosiste i materijal i na taj način uštedjeti više od 2,2 triliona US\$ na zdravstvenu zaštitu od čega više od pola troškova otpada na rak kože.

U najboljem mogućem trenutku podsjeća nas da svrha globalnih sporazuma i ugovora nije politika već ostvarivanje istinski pozitivnih promjena za ljude širom svijeta.

Sljedeći korak – HFC

Iako je već mnogo toga postignuto, još dosta toga ostaje da se uradi. Svijet, kroz Ujedinjene Nacije, radi zajedno na ublažavanju klimatskih promjena kao što su uspješno radili na zaštiti ozonskog omotača.

Uspjeh u postepenoj eliminaciji supstanci koje oštećuju ozonski omotač podstakao je nove napore za smanjenje HFCa. Iako su njima zamijenjene mnoge od hemikalija kontrolisane Montrealskim protokolom, kao jaki gasovi staklene bašte i njihovo ubrzano povećanje emisija prijeti da umanjí klimatske pogodnosti koje su već postignute u okviru Montrealskog protokola.

Zbog toga, zemlje članice Montrealskog protokola rade na rješavanju HFC ove godine, u nastojanju da će se izbjeći emisije oko 105 giga tona Co₂ ekvivalenata do 2050 godine i do 0.4 C globalnog zagrijavanja do kraja ovog vijeka. Šta više, za neke primjene zamjena HFCa rashladnim fluidima i

tehnologijama pogodnim za klimu (climate-friendly) može da doprinese energentnoj efikasnosti do 50%, čime se mogu značajno umanjiti troškovi potrošnje električne energije za potrošače i preduzeća.

Ova nevjerovatna priča o ozonskom omotaču je zapravo priča o strasti, posvećenosti i napornom radu hiljadama pojedinaca koji, duboko, brinu za budućnost svoje planete i njenih stanovnika. Zbog toga s pravom vjerujemo da sve nacije svijeta mogu pružiti jednaku zaštitu našoj klimi I našoj djeci.